

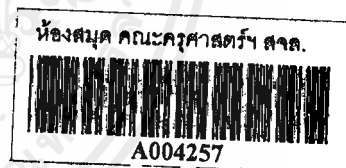
ความต้องการด้านพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

A STUDY OF THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEED
FOR LEARNING AND TEACHING DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL
SUBJECTS OF THE SECONDARY SCHOOLS IN SAMUTSAKORN PROVINCE

โดย

นางสาวละเมียด ตอกไม้

เลขที่.....
เลขทะเบียน..... 4257
วัน เดือน ปี... 9 มิ.ย. 2537

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2536

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องความส่อปัญหาพิเศษ

นางสาวละเมียด ดอกไม้

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

A STUDY OF THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEED FOR LEARNING AND
TEACHING DEVELOPMENT IN AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY SCHOOLS
IN SAMUTSAKORN PROVINCE

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชา
เกษตรและความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนพร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆและข้อคิดเห็น
ด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร การศึกษาเริ่มจากการค้นคว้า ตำรา เอกสาร ที่เกี่ยว
ข้องกับการวิจัย เพื่อนำมาเป็นแนวคิดของการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม ประชากรคือ ครู-
อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาครมีทั้งหมด 11 โรงเรียน
มีครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรจำนวน 20 คน วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการนำส่งแบบสอบถามด้วย
ตนเองและรอรับคืน แบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้
มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) หาค่าร้อยละ (%) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็น เพศชายที่สมรสแล้ว
มีอายุระหว่าง 33-37 ปี อายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์-
บัณฑิตตำแหน่งอาจารย์ 2 มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 6 ปีขึ้นไป หน้าที่อื่นๆนอก
เหนือจากการสอนส่วนใหญ่จะเป็นครูประจำชั้น และสอนมากกว่า 3 วิชา วิชาที่สอนมากที่สุดคือ
วิชางานเกษตร ชั้นม.1 จำนวน 7-8 ห้อง สอน 6-10 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้า
ร่วมฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอน มีความสนใจงานเกษตร สาขาการผลิตพืชมากที่สุด และพอใจ
ที่จะสอนวิชาเกษตร ต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ หรือวิชาாரงานและมีครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร 3 คน มีการประเมินความรู้ในการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง การสอนจะเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน และโรงเรียนได้จัดพื้นที่กิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรนั้น สิ่งที่มีเพียงพอคือ พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการทางารเกษตรต่างๆ สิ่งที่มีไม่เพียงพอก็คือ โรงเรียนฝึกค้ำนพืชกรรม เครื่องมือต่างๆ เช่น มีด จอบ ฯลฯ และพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่มีเลย หรือถ้ามีก็น้อยมาก ก็คือโรงเรียนด้านสัตวบาล

ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่จะมีปัญหาเรื่อง ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่นที่ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหาเพราะพื้นที่และบริเวณอาคารสถานที่ไม่อำนวยความสะดวกความต้องการค้ำนพัฒนาด้านการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมากแต่มีความต้องการที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาที่สูงขึ้นและต้องการให้สถาบัน ที่จัดการศึกษามีกิตติคุณเกษตรจัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรคือครูเกษตรควรทราบเป้าหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร ทุกราษฎร์วิชาที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนและผู้เรียน ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกับผู้เรียนทุกระดับ ควรเปิดโอกาสให้ครูเกษตรได้ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อปรับปรุงงานเกษตรต่างๆ ให้ดีขึ้น และต้องการให้มีคู่มือการสอนวิชาเกษตรทุกราษฎร์วิชา

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือจากหลายๆฝ่ายผู้จัดทำขอขอบพระคุณ อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวารณ ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆที่เกิดขึ้นขณะทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษให้ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนต่างๆในจังหวัดสมุทรสาคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรได้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณความดี และคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาปัญหาพิเศษ เรื่องนี้ แต่บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้วางรากฐานและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้จัดทำ

ละเมียด ดอกไม้

กุมภาพันธ์ 2537

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความข้อปัญหาพิเศษ	ก-ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขต	2
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา	4
2.2 การจัดการศึกษาวิชาเกษตรในกรมสามัญศึกษา	4
2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม	5
2.4 วัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนาการเรียนการสอน	7
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร	12
3.2 การสุ่มตัวอย่าง	12
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	13
3.3.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม	13
3.3.3 การทดสอบแบบสอบถาม	13
3.3.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล	14
3.3.5 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	15
5. สรุปและข้อเสนอแนะ	39
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก	44

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	17
2. แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร	25
3. แสดงสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร	28
4. แสดงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน	30
5. แสดงปัญหาสำคัญด้านอื่น ๆ	32
6. แสดงความต้องการข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชาเกษตร	33
7. แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ในประเทศไทยได้มีการจัดการศึกษาเกษตรมานานแล้ว เพราะอาชีพหลักของคนไทยคืออาชีพเกษตรและจังหวัดสมุทรสาครก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังมีคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์ แต่อาชีพที่คนทำกันมานานก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร คนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรยังขาดความรู้หรือเทคนิคใหม่ ๆ การให้การศึกษาแก่นักเรียน เพื่อให้ได้เกษตรกรที่มีคุณภาพพร้อมที่จะพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยครูเกษตรที่มีความรู้ความสามารถยิ่ง เนื่องจากครูเกษตรเป็นบุคคลสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความชำนาญ และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ทันสมัยให้แก่นักเรียน ดังนั้นคุณภาพของนักเรียนหรือเกษตรกรในอนาคตจึงขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ และคุณภาพอื่น ๆ ที่จำเป็นในการสอนของครูเป็นส่วนใหญ่

การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับวิชาเกษตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาเกษตรในระดับสูงขึ้น หรือนำความรู้ทางการเกษตรไปใช้ประกอบอาชีพโดยจัดให้มีครูสอนวิชาเกษตรแก่นักเรียน ซึ่งปริมาณครูเกษตรที่สอนมีจำนวนไม่มากนัก และความต้องการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนในปัจจุบันมีน้อย สิ่งเกิดจากนักเรียนที่จบการศึกษามุ่งไปศึกษาวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นวิชาที่ต้องใช้แรงงาน ทำให้นักเรียนไม่อยากเรียน หรืออาจเป็นเพราะการสอนของครูเกษตร ยังขาดเทคโนโลยีที่ดีที่จะทำให้ นักเรียนหันมาสนใจ เช่น ขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์การสอนหรืออาจเป็นไปได้ว่าครูสอนมีปัญหา ด้านการสอน เช่น ความไม่เข้าใจในเรื่องของหลักสูตร การจัดระบบการสอนไม่มีคุณภาพ หรืออาจเป็นเพราะครูผู้สอนต้องการความรู้ ความเข้าใจในวิชาเกษตรโดยตรง ดังนั้น เพื่อให้ทราบสาเหตุอันแท้จริงจึงได้ทำการศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอน

วิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และข้อคิดเห็นด้านการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2536 รวมทั้งศึกษาสถานภาพของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรและปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โดยศึกษาจากครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีทั้งหมด 11 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
2. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
3. โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย
4. โรงเรียนเกษตรวมติวารคุณวิทยา
5. โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา
6. โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์
7. โรงเรียนหลักสองส่งเสริมวิทยา
8. โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปถัมภ์
9. โรงเรียนกระทุ่มแบนวิเศษสมุทคุณ
10. โรงเรียนกุศลวิทยา
11. โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาใช้ในการจัดอบรมครูเกษียณในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ใช้เป็นแนวทางในการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนได้ตรงตามที่ครูเกษียณต้องการ
3. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ครูเกษียณต้องการ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยของนักศึกษาคณะครุศาสตร์เกษียณ ในรุ่นต่อ ๆ ไป

1.5 คำนิยามศัพท์

"การเรียนการสอน" หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ทักษะและประสบการณ์ด้านการเกษตรของครูผู้สอน

"ครู-อาจารย์เกษียณ" หมายถึง ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงกระบวนการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

"โรงเรียนมัธยมศึกษา" หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

"ความต้องการ" หมายถึง การแสดงออกซึ่งความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของ หรือเพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากวัสดุสิ่งของนั้น

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

มัธยมศึกษาเป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจความสามารถ และความถนัดของตนเองให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความถนัด เพื่อให้บุคคลเข้าใจในการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมก่อนประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 การศึกษาในระดับนี้ แบ่งเป็น 2 สาย คือสายสามัญ และสายอาชีพ หลังการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แล้ว การจัดการศึกษาในทุกระดับมุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาจัดการทำงาน และสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภารกิจของส่วนรวมตามวิถีทางของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจัดให้มีทั้งวิชาชีพและวิชาการอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ไม่แยกเป็นสายสามัญ สายอาชีพ โสม อนุมา (2530:7) อ่างถึง ชวนพิศ (2526:3)

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคสเปิดสอนในโรงเรียนสายสามัญ นั้นอยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย การมัธยมศึกษาที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นนั้น ได้แบ่งการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 2 ตอนคือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาตอนละ 3 ปี หลักสูตรที่ใช้คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษา, 2533:13)

2.2 การจัดการศึกษาวิชาเกษตรในกรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษาจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แต่เดิมนั้นกรมสามัญศึกษาด้านวิชาสามัญไม่เปิดสอนวิชาชีพ แต่ปรากฏว่าการไม่เปิดสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนสายสามัญนั้นมีข้อบกพร่องประการหนึ่งคือเด็กที่จบการศึกษาออกไปแล้วไม่สามารถประกอบอาชีพได้ กรมสามัญจึงได้ริเริ่มโครงการ โรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมขึ้นในปี พ.ศ. 2504 และทดลองเปิดสอน

แผนกอาชีพเกษตรชั้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอในระหว่างปี พ.ศ. 2505-2507 (โสม อุปมา, 2530:6) อ้างถึง ชวนพิศ (2526:9)

จากการทดลองเปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมนี้ ปรากฏว่านักเรียนสามารถประกอบอาชีพได้ตามสาขาวิชาชีพที่ได้เรียน จึงก่อให้เกิดความพยายามที่จะนำเอาวิชาชีพเกษตรเข้ามาแทรกในหลักสูตรมัธยมศึกษา จนกระทั่งปัจจุบันนี้วิชาอาชีพเกษตรก็เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2533:บทนำ)

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา (2533:18-19) กล่าวถึงการจัดส่วนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา อาจแบ่งลักษณะของวิชาเกษตรกรรม ออกเป็น 2 ประเภท คือ วิชาอาชีพ และวิชาที่ไม่ใช่อาชีพ (non-vocational subjects) วิชาทั้งสองประเภทนี้มีความมุ่งหมายและการจัดการเรียนการสอนต่างกัน วิชาอาชีพเกษตรหรืออาชีพเกษตร (vocational agriculture) เป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ วิชาเกษตรกรรมที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพในโรงเรียนมัศึกษามีปรากฏในหลักสูตรมานานแล้ว เดิมเรียกว่าวิชาหัตถศึกษา ต่อมาเรียกว่าวิชาเกษตรกรรมศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาศิลปปฏิบัติ (Practical arts) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเกิดเจตคติต่อเกษตรกรรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในปัจจุบัน วิชาเกษตรกรรมประเภทนี้เรียกว่าวิชาการงาน (งานเกษตร) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเรียกว่าวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ (สาขาเกษตรกรรม) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาเกษตรกรรม ถูกจัดไว้ในกลุ่มวิชาทำงานและอาชีพ วิชาการงานเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต้องเรียนสัปดาห์ละ 4 คาบ ตลอด 3 ปี โดยมีงานเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการงาน ส่วนวิชาอาชีพเป็นวิชาเลือก โดยมีงานเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการงานส่วนวิชาอาชีพเป็นวิชาเลือก

ก. วิชาการงาน งานเกษตรเป็นงานหนึ่งของวิชาการงานมีดังนี้

1. การดูแลรักษาบ้าน
2. งานช่างในบ้าน
3. งานเกษตร
4. งานผ้าและการตัดเย็บ
5. งานอาหารและโภชนาการ

ข. วิชาอาชีพ เป็นวิชาเลือกที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความสนใจ มีความถนัดในวิชา ใด หนึ่ง หรือนักเรียนที่จะไม่เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเลือกเรียนวิชาอาชีพ ซึ่งจะสามารถนำ ความรู้และทักษะที่ได้เรียนไปประกอบอาชีพได้ต่อไป

วิชาเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ

ก. วิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ กลุ่มวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ เป็นวิชาบังคับตามโครงสร้าง หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนต้องเลือกเรียน วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ 1 สาขา สำหรับ วิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ แบ่งออกเป็น 7 สาขา ดังนี้

1. ช่างอุตสาหกรรม
2. เกษตรกรรม
3. คหกรรม
4. พาณิชยกรรม
5. ศิลปหัตถกรรม
6. ศิลปกรรม
7. สาธารณสุข

ข. วิชาเลือกตามแผนการเรียนเกษตรกรรม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถ เลือกแผนการเรียน วิชาชีพเกษตรกรรมได้ในกรณีที่โรงเรียนที่ศึกษาอยู่มีความพร้อมเพียงพอ การจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดในสองลักษณะคือ 1. ให้ นักเรียนประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ และอีกลักษณะจัดในแนวกว้างคือนักเรียนจะเรียน วิชาเกษตรอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะสามารถเลือกเรียนต่อหรือประกอบอาชีพได้มาก

มีคนกล่าวว่า "การศึกษา" เปรียบได้ดังฮาหม้อใหญ่ที่มีตัวฮาสมุนไพรมากมาย อาจแก้ ได้สารพัดโรค มีความเหม็น ความขม ความหอม ฯลฯ อยู่ในตัวเองจนยากมาบรรยายลักษณะ องค์ประกอบของสรรพคุณได้อย่างชัดเจน หรือถ้าจะอธิบายได้ก็เข้าตำราคาบอศคล่าข้างไม่สามารถตอบได้ครบถ้วน (จิรัตน์ คำสารรงค์, 2532:6)

คำว่า "ศึกษา" มิได้บังความคิดที่ว่ามีคนอื่นมาสอน แต่หากแปลว่าเราเล่าเรียนเอง ตามคำศัพท์แปลว่า ความอยากที่จะมีความสามารถกระทำได้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525 ได้คำแปลไว้ว่าเป็น การเล่าเรียน การฝึกฝน และอบรม

2.4 วัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนาการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2529:25-29) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความคิด คุณธรรม พละนาสัยที่สมบูรณ์มีทักษะในการประกอบอาชีพเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมเป็นกำลังใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาไว้ดังนี้

1. เร่งรัดจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการทางการศึกษาในการพัฒนาบุคคล และให้สัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. เพิ่มความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และความเสมอภาคทางคุณภาพทางการศึกษา
3. ส่งเสริมให้บุคคลต่าง ๆ ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
4. เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพร้อมทั้งความองงามทางคุณธรรม จริยธรรม และสุขภาพอนามัย
5. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร การวางแผน และจัดการศึกษาทั้งส่วนกลางและภูมิภาค
6. ปรับปรุงการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
7. ส่งเสริมการพัฒนาการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมการบริหารทางด้านวิชาการ
8. ระดมทรัพยากรในการจัดและการพัฒนาการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำว่า "ครู" มาจากครู (ชาตุ) ซึ่งแปลว่าหนักหมายความว่า ครู คือ ผู้ที่มีภาระหนัก "ครู" มาจากคำว่า คารวะ หรือ เคารพ ครู คือ ผู้รับความเคารพ ท่านพุทธทาสภิกขุได้อธิบาย ความหมายคำว่า "ครู" ไว้ในปาฐกพิเศษให้แก่ชุมชนส่งเสริมจริยศึกษา ณ หอประชุมคุรุสภาเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2505 ว่าครูคือผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำด้านจิต หรือด้านวิญญาณ (Spiritual Guide) จึงเป็นผู้ยกระดับทางวิญญาณของโลก โลกจึงต้องบูชายกย่องครู (ไกรนุช ศิริพล, 2531:1)

พระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2523 มาตรา 24 กล่าวว่า "ครู" ได้แก่ "ข้าราชการครู พนักงาน ครูเทศบาล ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่งประจำในสถานศึกษาของ กรุงเทพมหานคร ผู้ทำการสอนในสถานศึกษา ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับเงินเดือนเป็นประจำ" (สุวิชัย ศิริกุลวัฒนา, 2521:24)

พระราชันันท์มนั แห่งวัดชลประทานรังสฤษดิ์ ได้กล่าวถึงครูไว้เป็นของขวัญปีใหม่ พ.ศ. 2525 ว่า "การเป็นครูนั้นเป็นงานหนัก เป็นงานที่ต้องเสียสละ เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยแท้ ฉะนั้นอุดมการณ์ของครูอยู่ที่การเสียสละเพื่อศิษย์ สิ่งที่ครูได้รับตอบแทนก็คือความเป็นปึกแผ่นของชาวโลก (ไกรนุช ศิริพล, 2531:2)

ดร.พนันิพา อุทัยสุข และคณะ (2530:211) กล่าวถึงลักษณะของครูที่พึงประสงค์ว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้คือ

1. ความเป็นครู คือ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรักและเมตตา ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบ และเรียบง่ายในการช่วยเหลือชุมชน
2. มีความรู้ในสิ่งต่อไปนี้
 - 2.1 วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้งเหมาะสมกับระดับการศึกษาที่สอน
 - 2.2 วิชาชีพครู วิทยาการ การจัดการ จิตวิทยา ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การวิจัย การประเมินผล
 - 2.3 ความรู้ทั่วไปโดยเฉพาะการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการอนุรักษ์ธรรมชาติ

นักปรัชญาการศึกษา kneller (1971) ได้อภิปรายความหมายของคำว่า การสอน (Teaching) หมายถึง อิทธิพลของครู ด้านการกระทำ ด้านวาจา ด้านอารมณ์ ที่มีผลต่อผู้เรียน ยิ่งผลให้ผู้เรียนได้รับอิทธิพล ด้านการกระทำ ด้านวาจา และด้านอารมณ์ นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านทั้งสามนั้น

ในการสอนวิชาเกษตรกรรมวิธีที่ดีที่สุด คือ การใช้วิธีการสอนหลายวิธีร่วมกัน และสิ่งที่จะขาดไม่ได้ คือ การสอนโดยศึกษางานนอกสถานที่ ดูจากของจริงซึ่งเป็นวิธีที่จะทำให้เกิดทักษะความชำนาญเฉพาะเรื่องอีกทั้งตรงกับปรัชญาที่กล่าวว่า "เรียนโดยการปฏิบัติจริง" อย่างไรก็ตามวิธีการสอนสามารถฝึกหัดกันได้ทั้งนี้รวมทั้งความสามารถด้านการสอนด้วย ความรู้ด้านการสอนนั้น สามารถเรียนกันได้ ปัจจุบันในวงการศึกษามีการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำเพื่อพยายามหาหนทางปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (ปิฎระ บุญาค, 2514:303)

ในการจัดการสอนนั้นก่อนที่จะดำเนินการให้มีการเรียน การสอน ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาหรือจะสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ก็ตาม ผู้บริหาร การสอน และผู้สอนควรจะวางแผนการสอนโดยหาคำตอบที่ชัดเจนจากคำถามต่อไปนี้

สอนทำไม	----->	จุดมุ่งหมาย
สอนอะไร	----->	เนื้อหาสาระ
สอนอย่างไร	----->	กลวิธีการสอน
ผลการสอนเป็นอย่างไร	----->	การประเมินผล

เนื่องจากการสอนวิชาการงานและอาชีพนั้น แต่ละเรื่อง แต่ละงานมีลักษณะเป็นระบบ และคาดหวัง จากประสิทธิภาพของแผนการสอนที่จะถ่ายทอดแก่ผู้เรียนให้เกิดผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ "แผนการสอน" จึงเป็นทั้งแผนการถ่ายทอดกรรมวิธีการปฏิบัติงาน และแผนการผลิต รวมกันอยู่ทั้ง 3 ลักษณะ จึงใช้วิธีการสอนอย่างเดียวกันคงเป็นไปไม่ได้ (มหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมนิราศ 2533: 32)

อำนาจ สร้างงาน หัวหน้าฝ่ายแผนงาน สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2537. ให้สัมภาษณ์ว่า การจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ด้านโครงสร้างนั้นก็รับนโยบายมาจากกรมสามัญศึกษา สำหรับการจัดการศึกษาเกษตรแต่ละโรงเรียนจะเปิดสอนในรายวิชาที่แตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนที่เปิดสอน แผนการเรียนวิชาเกษตรคือโรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย โรงเรียนกุศลวิทยา โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุทิศ และโรงเรียนกระทู้แม่แก้วพิเศษสมุทรคณ ที่เปิดแผนการเรียนวิชาเกษตรเนื่องจากมีความพร้อมในด้านสถานที่ และบุคลากร แต่ก็มีบางโรงเรียน เช่น โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา มีครูที่สอนเกษตร เพียง 1 คน แต่ก็สามารถเปิดเป็นแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกเรียนได้นั้นเป็นเพราะจำนวนนักเรียนมีน้อยแต่ความต้องการด้านการเรียนวิชาเกษตรมีมากนักเรียนออกจากโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนต้องการที่จะพัฒนาด้านการเกษตรให้เจริญก้าวหน้า สำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ที่ไม่พร้อมจะเปิดเป็นแผนการเรียนก็จะเป็นวิชาบังคับเลือก และเลือกเสรีในมัธยมตอนต้น ส่วนมัธยมปลายก็จะอยู่ในหมวดวิชาอาชีพให้เลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิเชียร ชัยโย (2530:10) อ้างถึง มสุรี ชนิบวร (2507:102) ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กลุ่มโรงเรียนที่ 5 พ.ศ. 2526 พบว่าการจัดการเรียนวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่ นักเรียนจะนั่งเรียนอยู่ในห้องเรียน จะมีปฏิบัติบ้างก็เพียงเล็กน้อย เนื่องจากขาดสถานที่และอุปกรณ์ในการปฏิบัติ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครู-อาจารย์เกษตรควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา แต่ละบทเรียน และให้นักเรียนได้เรียนโดยการกระทำจริง เพื่อให้เกิดความสนใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการศึกษานอกสถานที่เชิงวิเทศการมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน

วิรัตน์ คำสุวรรณ (2532:16) อ้างถึง ทิพย์ารม สนะพันธ์ (2525:162) ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้วิธี

การสอนแบบบรรยาย แล้วให้นักเรียนจดได้เสนอแนะว่าเป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมนัก เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสได้เห็นจากปฏิบัติของจริงทำให้การเรียนน่าสนใจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาครคือ อ.เมือง อ.กระทุ่มแบน อ.บ้านแพ้ว ซึ่งมีโรงเรียนมัธยมทั้งหมด 11 โรงเรียน

3.2 การสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากจำนวนประชากรมีน้อย จึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงใช้ประชากรทั้งหมดคือ อำเภอเมือง

1. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ	3	คน
2. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	3	คน
3. โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์	1	คน
4. โรงเรียนสมุทรสาครวุฒิชัย	2	คน
5. โรงเรียนเกษตรุมติวรคุณวิทยา	1	คน

อำเภอกระทุ่มแบน

1. โรงเรียนกระทุ่มแบนวิเศษสมุทรคุณ	4	คน
2. โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์	1	คน
3. โรงเรียนกุศลวิทยา	2	คน

อำเภอบ้านแพ้ว

1. โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์	1	คน
2. โรงเรียนหลักสองส่งเสริมวิทยา	1	คน
3. โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปถัมภ์	1	คน

รวมทั้งรวมทั้งหมด 20 คน

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด โดยกำหนดลักษณะของเนื้อหาได้ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 ถามสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชา

เกษตร

2.2 ถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชา

เกษตร

ตอนที่ 3 แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

3.1 ถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

3.2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตร

3.3.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราทางวิชาการ ปัญหาพิเศษและวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ
3. ตั้งคำถามให้ตรงประเด็นที่ต้องการศึกษา
4. ร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบ
5. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามไปใช้สอบถามเลข เพราะว่าได้ผ่านการตรวจสอบและอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล

หลังจากศึกษาข้อมูลจำนวนครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาครแล้ว จึงได้ขอความร่วมมือจากคณะฯ โดยทำหนังสือนำส่งจากคณะฯ ไปยังผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือ และอนุมัติให้ครูเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม จัดส่งแบบสอบถามโดยการนำไปส่งด้วยตนเอง แล้วนำคืนไปรับคืน

3.3.5 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

จำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่นำส่ง 20 ชุด ได้รับคืน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการรวมเข้าตารางข้อมูลดิบและนำไปคำนวณค่าทางสถิติ ดังนี้

1. การนำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่ ✓
2. นำข้อมูลที่ได้หาค่าร้อยละโดยใช้สูตร ✓

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การหาค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าระดับความสำคัญ คือ

ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการน้อยที่สุด/ไม่ต้องการ	1 คะแนน
ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการน้อย	2 คะแนน
ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการปานกลาง	3 คะแนน
ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการมาก	4 คะแนน
ระดับของปัญหาอุปสรรคและความต้องการมากที่สุด	5 คะแนน

การหาค่าเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อ โดยหาได้ดังนี้

$$x = [(N_5 \times 5) + (N_4 \times 4) + (N_3 \times 3) + (N_2 \times 2) + (N_1 \times 1)] / N$$

กำหนดให้ x = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N_5 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคและความต้องการมากที่สุด

N_4 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคและความต้องการมาก

N_3 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคและความต้องการปานกลาง

N_2 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคและความต้องการน้อย

N_1 = จำนวนคนที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคและความต้องการน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยที่หาได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร, 2528:70)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับปัญหาอุปสรรคและความต้องการมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ระดับปัญหาอุปสรรคและความต้องการมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับปัญหาอุปสรรคและความต้องการปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับปัญหาอุปสรรคและความต้องการน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ระดับปัญหาอุปสรรคและความต้องการน้อยที่สุด

4. นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย จากสูตร ✓

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้

\bar{x} = ค่าเฉลี่ย

x = คะแนนของคนที

f = ความถี่

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

Σ = ผลรวม

5. การนำข้อมูลมาหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{(\sum Nfx^2) - (\sum fx)^2}{N^2}}$$

กำหนดให้

$S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดลำดับของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.2 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	14	70.00
หญิง	6	30.00
2. อายุ (ปี)		
18-22	0	0.00
23-27	0	0.00
28-32	2	10.00
33-37	11	55.00
มากกว่า 37	7	35.00
3. สถานภาพสมรส		
โสด	4	20.00
สมรสแล้ว	15	75.00
หม้าย	1	5.00
หย่าร้าง	0	0.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
4. อาศุราชการ (ปี)		
1-5	2	10.00
6-10	3	15.00
11-15	8	40.00
16-20	5	25.00
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	2	10.00
5. ประสบการณ์ด้านการสอน		
ต่ำกว่า 2 ปี	2	10.00
2-5 ปี	0	0.00
4-5 ปี	2	10.00
5-6 ปี	0	0.00
มากกว่า 6 ปีขึ้นไป	16	80.00
6. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ครู 1	1	5.00
อาจารย์ 1	4	20.00
อาจารย์ 2	15	75.00
อาจารย์ 3	0	0.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
7. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา, ปวส., ป.ม.ก., ป.กศ.สูง, เทียบเท่า	3	15.00
ปริญญาตรี	16	80.00
ปริญญาโท	1	5.00
8. วุฒิการศึกษาเกษตร/การเกษตร (N=26)		
ป.ม.ก., ป.กศ.สูง	4	15.32
ปวส.	4	15.32
วท.บ.	7	26.93
ค.อ.บ.	0	0.00
ศศ.บ.	1	3.25
ค.บ.	5	19.23
อื่น ๆ เช่น วท.บ., ทก.บ., กศ.บ., สส.บ.	5	19.23
9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน (N=28)		
ฝ่ายแนะแนว	1	3.57
ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา	2	7.14
ครูประจำชั้น	18	64.29
ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา/ธุรการ	2	7.14
ฝ่ายปกครอง	2	7.14
ฝ่ายอื่น ๆ สหกรณ์, สารสนเทศ		
หัวหน้าโสตทัศนศึกษาและเลขาฝ่ายโภชนาการ	3	10.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
10. จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน		
1 วิชา	0	0.00
2 วิชา	4	20.00
3 วิชา	7	35.00
มากกว่า 3 วิชา	9	45.00
11. วิชาที่สอน (ในรอบปีที่ผ่านมา) N=68		
วิชางานเกษตร	11	16.12
วิชาโครงการ	6	8.53
วิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	6	8.32
วิชาการเลี้ยงปลาน้ำจืด	2	2.94
วิชาการปลูกไม้ตัดดอก	2	2.94
วิชาการปลูกพืชสมุนไพร	2	2.94
วิชาการปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	1	1.47
วิชาไม้ผลเศรษฐกิจ	4	5.88
วิชาไม้ตัดไม้แคะ	1	1.47
วิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	2	2.94
วิชาหลักพืชกรรม	1	1.47
วิชาการเพาะเห็ด	3	4.42
วิชาการปลูกพืชผักสวนครัว	6	8.82
วิชาการจัดสวน	1	1.47
วิชาการเลี้ยงไก่กระทง	2	2.94
วิชาการผลิตพันธุ์ไม้	2	2.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
วิชาคณิตศาสตร์	2	2.49
วิชาการเพาะพริกกุ้งทะเล	1	1.47
วิชางานผลิตภัณฑ์วัสดุท้องถิ่น	1	1.47
วิชาสุขศึกษา	1	1.47
วิชาสังคม	1	1.47
วิชาวิทยาศาสตร์	3	4.42
วิชาภาษาชาติ	1	1.47
วิชาชุมชนเกษตร	1	1.47
วิชาการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม	1	1.47
วิชาการปลูกพืชผักทั่วไป	2	2.94
วิชาการผสมดินปลูก	1	1.47
วิชาศิลปะ	1	1.47
12. ชั้นที่สอน (N=42)		
ม.1	11	26.19
ม.2	10	23.81
ม.3	9	21.43
ม.4	6	14.29
ม.5	5	11.90
ม.6	1	2.38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
13. จำนวนห้องเรียนที่สอน (ห้อง)		
1-3	2	10.00
4-6	4	20.00
7-9	5	25.00
10-12	5	25.00
มากกว่า 12 ห้อง	4	20.00
14. จำนวนคาบที่สอนแต่ละสัปดาห์		
1-5	1	5.00
6-10	7	35.00
11-15	5	25.00
16-20	6	30.00
มากกว่า 20 คาบขึ้นไป	1	5.00
15. การเข้าร่วมฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนหรือ ประสิทธิภาพการสอน		
เคย	9	45.00
ไม่เคย	11	55.00
16. มีความสนใจงานเกษตรสาขาใดมากที่สุด (N=35)		
การผลิตพืช	14	42.43
การผลิตสัตว์	6	18.18
งานช่างเกษตร	0	0.00
งานธุรกิจเกษตร	6	18.18
งานอุตสาหกรรมเกษตร	3	9.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=20	ร้อยละ
งานครู-อาจารย์สอนวิชาเกษตร	3	9.09
อื่น ๆ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	3	3.03
18. ความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร พอใจที่จะสอนและต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	14	70.00
ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตร	3	15.00
ไม่พอใจในการเป็นครู-อาจารย์เกษตรและต้องการ เปลี่ยนอาชีพใหม่	3	15.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 พบว่าครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากที่สุดร้อยละ 70.00 เป็นเพศหญิงร้อยละ 30.00 มีอายุมากที่สุดอยู่ในช่วงระหว่าง 33-37 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.00 และอายุน้อยที่สุดในช่วงระหว่าง 28-32 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.00 ซึ่งมีสถานภาพสมรสแล้วมากที่สุดร้อยละ 75.00 และเป็นหม้ายต่ำสุดร้อยละ 5.00 มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 6 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 80.00 ตำแหน่งที่สูงที่สุดคืออาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 75.00 และต่ำสุดเป็นครูร้อยละ 5.00

ระดับการศึกษาที่มีมากที่สุดคือปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 80.00 และต่ำสุดคือระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 5.00 วุฒิมหาบัณฑิตการเกษตรที่มีมากที่สุดคือ วุฒิ วท.บ. คิดเป็นร้อยละ 26.93 และต่ำสุดคือวุฒิ ศศ.บ. ร้อยละ 3.85 หน้าที่อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนที่มีมากที่สุดคือเป็นครูประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 64.29 จำนวนวิชาที่สอนมากที่สุดคือมากกว่า 3 วิชาคิดเป็นร้อยละ 45.00 และต่ำสุด 2 วิชา ร้อยละ 20.00

วิชาที่สอนมากที่สุดในรอบปีที่ผ่านมาจะสอนวิชางานเกษตรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.18 ส่วนวิชาอื่น ๆ (ดูรายละเอียดได้จากตาราง 2) ชั้นที่สอนมากที่สุดคือชั้น ม.1 คิดเป็นร้อยละ 26.19 จำนวนห้องเรียนที่สอนมากที่สุดจะอยู่ระหว่าง 7-9 และ 10-12 ห้องจะเท่ากันคือคิดเป็นร้อยละ 25.00 และต่ำสุดคือ 1-3 ห้อง จำนวนคาบที่สอนมากที่สุดในแต่ละสัปดาห์จะสอน 6-10 คาบคิดเป็นร้อยละ 35.00 การเข้าร่วมฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 55.00 และ เคยเข้าฝึกอบรมร้อยละ 45.00 มีความสนใจงานเกษตรสาขาผลิตพืชมากที่สุดร้อยละ 42.43 และมีความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่พอใจที่จะสอน และ ต้องการที่จะพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 66.67 และด้านอื่น ๆ ต้องการน้อยที่สุดเช่นต้องการสอนกลุ่มเป้าหมายโดยตรงคิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	จำนวน N=20	ร้อยละ
1. ลักษณะการเปิดสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน		
เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการทำงานหรือวิชา		
บังคับนักเรียนทุกคนต้องเรียน	11	55.00
มีแผนการเรียนสำหรับวิชาเกษตรกรรมให้นัก		
เรียนเลือกเรียน	2	10.00
มีลักษณะทั้งสองลักษณะกล่าวข้างบน	7	35.00
2. จำนวนครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรใน		
โรงเรียนที่มีอยู่ในปัจจุบัน		
1 คน	7	35.00
2 คน	1	5.00
3 คน	8	40.00
4 คน	4	20.00
5 คน	0	0.00
มากกว่า 5 คน	0	0.00
3. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรประเมินความรู้ความ		
ความสามารถในการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับใด		
สูง	3	15.00
ปานกลาง	16	80.00
น้อย	1	5.00
น้อยมาก	0	0.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	จำนวน N=20	ร้อยละ
4. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเน้นการสอนด้าน		
ภาคทฤษฎี	0	0.00
ภาคปฏิบัติ	6	30.00
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน	12	60.00
ด้านเจตคติมากกว่าด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติ	2	10.00
5. โรงเรียนได้จัดพื้นที่/กิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงาน		
เกษตรเกี่ยวกับ (N=73)		
ปลูกพืชผักสวนครัว	17	23.29
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	17	23.29
ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น	6	8.22
ปลูกพืชไร่	1	1.37
เพาะเห็ด	8	10.96
เลี้ยงปลาสวยงาม	6	8.22
เลี้ยงปลา	7	9.59
เลี้ยงสัตว์เล็ก	0	0.00
เลี้ยงสัตว์ปีก	8	10.96
อื่น ๆ จัดสวนตกแต่งสถานที่, เพาะชำกล้าไม้, ไม่มีพื้นที่เหมาะสมทำการเกษตร	3	4.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 พบว่าลักษณะการเปิดสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.00 และน้อยที่สุดคือ มีแผนการเรียนสำหรับวิชาเกษตรกรรมให้นักเรียนเลือกเรียนร้อยละ 10.00 จำนวนครู-อาจารย์ที่ทำการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมีมากที่สุด 3 คนคิดเป็นร้อยละ 40.00 และน้อยสุดมี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ครู-อาจารย์ประเมินความรู้ความสามารถในการสอนวิชาเกษตรอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80.00 และระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 5.00 ครู-อาจารย์เกษตรเน้นการสอนด้านทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันคิดเป็นร้อยละ 60.00 และน้อยที่สุดเน้นด้านเจตคติมากกว่าด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติ ร้อยละ 10.00 โรงเรียนได้จัดพื้นที่ต่อกิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัวและปลูกไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 23.29 และน้อยที่สุดคือ การปลูกพืชไร่ร้อยละ 1.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร

รายการ	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		ไม่มี	
	จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ	จำนวน คน	ร้อยละ
1. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ	9	45.00	7	35.00	4	20.00
2. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	11	55.00	6	30.00	3	15.00
3. โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม/พืชทั่วไป	6	30.00	10	50.00	4	20.00
4. โรงเรือนด้านสัตวบาล/สัตว์ทั่วไป	4	20.00	4	20.00	12	60.00
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐานเช่นจอบ เสียม มีด ฯลฯ	8	40.00	9	45.00	3	15.00
6. พันธุ์พืช	7	35.00	9	45.00	4	20.00
7. พันธุ์สัตว์	3	15.00	9	45.00	8	40.00
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร. (ปุ๋ย, สารฆ่าแมลง)	6	30.00	11	55.00	3	15.00
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อ วัสดุทัศนต่าง ๆ)	7	37.00	10	50.00	3	15.00
10. หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการเกษตร	9	45.00	8	40.00	3	15.00
11. จำนวนห้องเรียน	16	80.00	2	10.00	2	10.00
12. ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู-อาจารย์	11	55.00	7	35.00	2	10.00
13. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองของ นักเรียน	9	45.00	5	25.00	6	30.00
14. คนงานช่วยดูแลงานเกษตรของโรงเรียน	3	15.00	9	45.00	8	40.00
15. อื่น ๆ ความสนใจของนักเรียน	0	0.00	0	0.00	1	5.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ที่มีเพียงพอได้แก่ จำนวนห้องเรียนความร่วมมือสนับสนุน จากคณะครู-อาจารย์ แหล่งน้ำที่ใช้ทางการเกษตร พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการเกษตรต่าง ๆ ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.00, 55.00, 55.00, 45.00, 45.00 และ 45.00 ตามลำดับ สิ่งที่ไม่เพียงพอได้แก่ วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร เช่น บัว ชาม่าแมลง อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ คนงานช่วยดูแลงานเกษตรของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.00, 50.00, 50.00, 45.00, 45.00, 45.00 และ 45.00 ตามลำดับ และสิ่งที่ไม่มีหรือมีน้อยมากได้แก่ โรงเรือนด้านสัตว์บาล คิดเป็นร้อยละ 60.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน

ปัญหาอุปสรรค	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม	2.95	0.97	ปานกลาง
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	3.30	0.71	ปานกลาง
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน	3.40	1.02	ปานกลาง
4. การวัดผลและการประเมินผลการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน	3.25	0.83	ปานกลาง
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม	3.30	1.11	ปานกลาง
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.40	1.05	ปานกลาง
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณ ตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดลอมในการทำการเกษตร	3.60	0.73	มาก
8. คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	3.25	0.86	ปานกลาง
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร	2.90	0.99	ปานกลาง
10. คณะครูอาจารย์ของโรงเรียนเล็งเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร	3.20	1.20	ปานกลาง
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร	3.40	0.93	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์อื่นใด การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	\bar{X}	S.D.	ระดับ
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตร มีจำนวนไม่เหมาะสม เช่นมีมากหรือน้อยเกินไป	3.35	0.92	ปานกลาง
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์	2.85	0.85	ปานกลาง
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสดูหาความรู้วิชาเกษตรใหม่ที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน	3.10	0.85	ปานกลาง
15. ตำรา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับครู-อาจารย์ และนักเรียนใช้ค้นคว้าศึกษามีปริมาณเพียงพอ	3.25	0.83	ปานกลาง
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอนมาก	3.75	0.70	มาก
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการเตรียมการสอน	2.90	0.77	ปานกลาง
18. หมาววิชา/สาขาวิชาเกษตรได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ	3.10	1.04	ปานกลาง
19. ห้องเรียนสถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนา และยังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร	3.00	1.05	ปานกลาง
20. ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่มีดีพอ	2.95	0.92	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4 การศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบ ที่นอกเหนือจากการสอนมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 3.75 และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหาเพราะพื้นที่และบริเวณตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียนรวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำการเกษตรเป็นปัญหามากรองลงมามีคะแนนเฉลี่ย 3.60 ส่วนผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์มีปัญหาน้อยที่สุดมีคะแนนเฉลี่ย 2.85 ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง (ดังแสดงในตาราง)

ตารางที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ

ปัญหาอุปสรรค	จำนวน (คน)
1. พื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรมีไม่เพียงพอ	1
2. พื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์ไม่เหมาะสม	1
3. วิชาเกษตรมีความสำคัญน้อยในความเห็นของบุคลากรในโรงเรียน	1
4. ขาดงบประมาณ	1
5. นักการขาดความรับผิดชอบ	1

จากตารางที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ คือ ปัญหาเรื่องพื้นที่ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ขาดงบประมาณ ขาดความรับผิดชอบ บุคลากรในโรงเรียนให้ความสนใจน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ความต้องการในการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์นำไปสอน วิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.45	1.16	ปานกลาง
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาค ทฤษฎีการเกษตร	3.85	1.15	มาก
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตร เฉพาะอย่าง	3.90	1.09	มาก
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน ความรู้ความสามารถในการเตรียมการ สอนวิชาเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ สอน	3.65	1.22	มาก
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการ ผลิต และการใช้สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อ สามารถสอน วิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	3.75	1.18	มาก
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน วิชาการสอนเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง	3.85	1.11	มาก
7. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้าน วิธีการวัดผลและประเมินผลการสอน วิชาเกษตร	3.55	1.12	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรเพื่อพูนความรู้และขยายความคิด ในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน วิชาเกษตรในระดับที่สอนอยู่ให้ดียิ่งขึ้น	3.70	1.10	มาก
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็น ถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัด การเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยการให้ความ ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม เช่นเดียวกับ หมวด/สาขาวิชาอื่น	3.80	1.08	มาก
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัด การศึกษาส่งนักศึกษาฝึกสอนไปช่วยสอนวิชา เกษตรในโรงเรียนทุกปีการศึกษา	4.00	1.14	มาก
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย จัดคณาจารย์ ไปช่วยนิเทศ และแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพการ จัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	3.45	1.28	ปานกลาง
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรควรรับผิดชอบด้าน การสอน และควบคุมการเกษตรให้อยู่ในสภาพ ดีตลอดเวลา	3.65	1.11	มาก
13. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชาควร ได้รับพิจารณาเป็นพิเศษ	3.95	0.81	มาก
14. โรงเรียนควรประสานงานกับชุมชน ส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	3.90	1.09	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
15. ทางโรงเรียนควรจัดหาอัตรากำลัง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตรโดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำโรงเรียนและอย่างน้อย 2-3 คน	3.90	0.99	มาก
16. ทุกโรงเรียนควรมีจัดองค์การหรือชมรมหรือกลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง	3.65	1.01	มาก
17. โรงเรียนควรมีจัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ประสบการณ์ หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพเกษตร มาบรรยายกระตุ้นครู-อาจารย์และนักเรียน ให้เห็นถึงความสำคัญของงานอาชีพเกษตรเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง	3.60	1.07	มาก
18. โรงเรียนควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไปรับการศึกษาต่อ/อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ ได้ตื่นตัวพัฒนาตนในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	3.50	1.14	มาก
19. โรงเรียนควรมีจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การสาธิต การประกวด การรณรงค์ และการทัศนศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3.75	0.83	มาก
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	3.65	1.24	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 6 การศึกษา ถึงความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรพบว่าความต้องการให้สถาบันหรือมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตรส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมีความต้องการมากที่สุดค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.00 ส่วนความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาที่สูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์ นำไปสอนวิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการให้สถาบัน หรือมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศส่งเสริม และแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน มีความต้องการที่เท่ากันคือ คะแนนเฉลี่ย 3.45 ซึ่งเป็นความต้องการที่น้อยที่สุดจัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการอื่น ๆ ก็อยู่ในระดับความต้องการปานกลางเช่นกัน(ดังแสดงในตาราง)

ตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกษตรเพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียน การสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยม

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น	ความถี่
1. หลักสูตรมีความเหมาะสมดี แต่ต้องการจะได้หนังสือเรียนและสมุด คู่มือการสอนทุกรายวิชา	2
2. นโยบายมีขอบเขตกว้างไม่สามารถตอบสนองได้ครบถ้วน	1
3. ควรพิจารณาถึงรายวิชาที่เปิดสอนให้สอดคล้องกับความพร้อมของ โรงเรียนและความพร้อมของผู้เรียน	1
4. ครูเกษตร ควรทราบเป้าหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียน การสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา	1
5. ทุกรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับการทำการเกษตรของ ไทย	1
6. ควรปลูกฝังทัศนคติต่ออาชีพกับผู้เรียนทุกระดับ	1
7. การเกษตรเป็นงานที่กว้างต้องรับผิดชอบสูง และใช้แรงงานที่มีคุณภาพผู้บริหารควรเห็นใจและให้ขวัญและกำลังใจ	1
8. ต้องการจะได้ความรู้และทักษะใหม่ ๆ เพื่อนำมาเพิ่มพูนให้กับ นักเรียน	1
9. ควรส่งเสริมด้านความก้าวหน้าของครูเกษตร เช่น ให้โอกาส ศึกษาต่อการให้ไปศึกษาดูงาน	1
10. การเรียนวิชาเกษตรควรเป็นการปฏิบัติเพื่อประสบการณ์ตรง ของผู้เรียน	1
11. การเปลี่ยนแปลงอาชีพหนักไปทางอุตสาหกรรม ดังนั้น การสอน เกษตรจึงทำให้ไม่สอดคล้องกับอาชีพและความ เป็นอยู่ของ ประชากรในท้องถิ่น	1
12. อุปกรณ์ที่กรมส่งมาให้ใช้การไม่ได้	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น	ความถี่
13. ต้องการเข้ารับการอบรมสัมมนาด้านวิชาเกษตรการปรับปรุงงานเกษตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน	1
14. ศึกษาดูงานเกษตรเพื่อพัฒนางานในโรงเรียน	1
15. ต้องการอาจารย์สอนวิชาเกษตรโดยตรง	1
16. ควรลดงานนอกเหนือจากการเรียนการสอนลงบ้าง เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมการสอนและสอนได้เต็มหลักสูตร	1
17. การเบิกจ่ายพัสดุมีระเบียบในเรื่องเบิกจ่ายทำให้ได้วัสดุไม่มีคุณภาพ และบางรายการใช้เงินงบประมาณจัดซื้อไม่ได้ ทำให้การบริหารงานในหมวดไม่เป็นไปตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ และทำให้การงานล่าช้า	1

จากตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของครู-อาจารย์ ในเรื่องของหลักสูตร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมดี แต่มีความต้องการจะได้หนังสือเรียนและสมุดคู่มือการสอนทุกรายวิชา ซึ่งมีครู-อาจารย์ ที่แสดงข้อคิดเห็นในเรื่องนี้ 2 คน ส่วนเรื่องอื่น ๆ อาจารย์ แต่ละคนจะเสนอแนะข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป (ดังแสดงในตาราง)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชา
 เกษตร และความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และข้อคิด
 เห็นด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร ขอบเขตของการศึกษา คือ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตร
 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร มีทั้งหมด 11 โรงเรียน มีครูเกษตร 20 คน เครื่อง
 มือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะปลายปิด และปลายเปิด

5.1 สรุปผล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุ
 อยู่ระหว่าง 33-37 ปี และมีสถานภาพสมรสแล้วอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ประ
 สบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 6 ปีขึ้นไป และจบปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต ตำแหน่งอาจารย์ 2
 หน้าก่อน ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วนใหญ่จะเป็นครูประจำชั้น ม.1 จำนวนห้องเรียนที่สอนอยู่ระ
 หว่าง 7-18 ห้อง จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 6-10 คาบ ส่วนใหญ่จะไม่เคยเข้า
 ร่วมฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนมีความสนใจงานเกษตร สาขากาการผลิตพืชมากที่สุด และพอใจที่จะ
 สอนวิชาเกษตร และต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการศึกษาพบว่า การเปิดสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นวิชาพื้นฐาน
 อาชีพหรือวิชาการทำงานหรือวิชาบังคับนักเรียนทุกคนต้องเรียน ส่วนใหญ่ ครู-อาจารย์ ในโรง
 เรียนที่สอนวิชาเกษตรมีอยู่ 3 คน และมีการประเมินความรู้ความสามารถในการสอนวิชา
 เกษตรอยู่ในระดับปานกลาง การสอนจะเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน โรงเรียนได้จัดพื้นที่
 และกิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว และการปลูกไม้ดอกไม้

ระดับ สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรที่มีเพียงพอ คือ พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร หนังสือตำรา เอกสาร วิชาการเกษตรต่าง ๆ จำนวนห้องเรียน ความร่วมมือสนับสนุนจากครู-อาจารย์ และผู้บริหาร ความร่วมมือจากชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน สิ่งที่มีไม่เพียงพอคือโรงเรียนฝึกด้านพืชกรรม เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม มีด ฯลฯ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร เช่น ปุ๋ย ยากฆ่าแมลง ฯลฯ อุปกรณ์การสอน เช่นสื่อต่าง ๆ คนงานช่วยดูแลงานการเกษตรของโรงเรียน สำหรับสิ่งที่ไม่มีเลยหรือมีเพียงเล็กน้อย คือ โรงเรียนด้านสัตวบาล

ตอนที่ 2 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการวิจัยพบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางแต่จะมีปัญหาเรื่อง ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำการเกษตรเป็นปัญหามากที่สุด

สำหรับปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอ พื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์ไม่เหมาะสม วิชาเกษตรมีความสำคัญน้อยในความเห็นของบุคลากรในโรงเรียน ขาดงบประมาณและนักการขาดความรับผิดชอบ

ตอนที่ 3 ความต้องการข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการวิจัยถึงความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากแต่ความต้องการศึกษต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อมีความรู้และประสบการณ์ นำไปสอนวิชาเกษตรได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการให้สถาบันที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริมและแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับข้อเสนอแนะนี้ได้รวบรวมจากครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งรวบรวมข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ครูเกษตรควรทราบเป้าหมายทิศทางที่ชัดเจน เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา

เกษตร ทฤษฎีวิชาที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียน และผู้เรียน ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกับผู้เรียนทุกระดับ

2. ควรส่งเสริมความก้าวหน้าของครูเกษตร เช่นให้โอกาสได้ไปศึกษาต่อ การให้ไปศึกษาดูงาน การเข้ารับการอบรมสัมมนาด้านวิชาเกษตร การปรับปรุงงานเกษตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน

3. การสอนวิชาเกษตรควรเน้นการปฏิบัติเพื่อผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ตรง

4. หลักสูตรมีความเหมาะสมดีอยู่แล้วเพราะมีวิชาหลากหลายให้เลือกเปิดสอนให้เหมาะสม แต่ถ้าเป็นไปได้ถ้ามีหนังสือหรือสมุดคู่มือให้ด้วยทุกวิชาจะเป็นการดียิ่ง

5.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหาเรื่องการส่งแบบสอบถาม เนื่องจากนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเอง และนัดวันไปรับแบบสอบถามคืน เมื่อไปรับตามกำหนด ปรากฏว่าส่วนใหญ่จะลืมทำแบบสอบถาม เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้ผู้ทำการวิจัยควรจะนำแบบสอบถามไปส่งแล้วมารับแบบสอบถามกลับมาพร้อมเลขเพื่อผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจแบบสอบถามจะได้อธิบายให้ฟัง

สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ควรจะลดงานมอบหมายที่นอกเหนือจากการสอน ให้ครูเกษตรรับผิดชอบน้อยลง เพื่อครู-อาจารย์จะได้มีเวลาเตรียมการสอนและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรจะให้เงินงบประมาณทางหมวดเกษตรได้ซื้อวัสดุอุปกรณ์มาเพิ่ม หรือส่งเสริมให้พานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่

สำหรับสถาบันหรือมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร ควรจะส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร เพราะที่กำลังขาดแคลนครูเกษตร

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ , กระทรวงศึกษาธิการ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533). กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.

ไกรนุช สิริพล . ความเป็นครู . กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา , 2531.

ประคอง กรรณสูตร . สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ . กรุงเทพฯ :
ไทชวัฒนาพานิชย์ , 2528.

ปิอุระ บุญนาค . คู่มือสอนวิชาเกษตรกรรม . กรุงเทพฯ : เฟื่องอักษร , 2514.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน . กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ , 2525.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช . การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ . กรุงเทพฯ :
ประชาชนจำกัด , ปมพ.

วิเชียร ชัยโย "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการ
เรียนการสอนวิชาเกษตรโรงเรียนกุ่มกวาปี จังหวัดอุดรธานี" ปัญหาพิเศษครู
ศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง , 2530.

วิรัตน์ คำสวารค์ "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 11 ต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปีการศึกษา 2532 "
ปัญหาพิเศษครูศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง , 2532.

สุชา และ สุรางค์ จันทร์เอม . สถิติเบื้องต้นและประเมินผลการเรียน . กรุงเทพฯ :
อักษรบัณฑิต , 2521.

สุวิชัย ศิริกุลวัฒนา . กฎหมายครู . กรุงเทพฯ : พัฒนาหลักสูตร , 2521.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมรายงานคณะกรรมการ
การวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา . กรุงเทพฯ : ศูนย์ทหารราบ , 2518

โสม อุปมา " การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายในกรุงเทพมหานคร " ปัญหาพิเศษเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง , 2534.

อำนาจ สร้างงาน สัมภาษณ์ หัวหน้าฝ่ายแผนงาน สัมภาษณ์ , 7 กุมภาพันธ์ 2528.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่าง

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับ..... ในเขตจังหวัด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยได้แยกการสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ
 - 2.1 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
 - 2.2 เป็นการสอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
 - ตอนที่ 3 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - 3.1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
 - 3.2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามที่ท่านคิดเห็นด้วยตามความจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือน และเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน และโปรดเติมค่าหรือตัวเลขในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 18-22 ปี 23-27 ปี 28-32 ปี 33-37 ปี มากกว่า 37 ปี
3. สถานภาพสมรส โสด สมรสแล้ว หม้าย หย่าร้าง
4. อายุราชการ ปี
5. ประสบการณ์ด้านการสอน ต่ำกว่า 2 ปี 2-5 ปี 4-5 ปี 5-6 ปี
 มากกว่า 7 ปี
6. ตำแหน่งในปัจจุบัน ครู อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 อาจารย์ 3
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ระดับการศึกษา อนุปริญญา, ปวส., ป.ม.ก., ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. วุฒิการศึกษาเกษตร/การเกษตร ป.ม.ก., ป.กศ.สูง
 ปวส.
 วท.บ.
 ค.อ.บ.
 ศศ.บ.
 ค.บ.
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้เห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

- ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา/ธุรการ
 ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ฝ่ายปกครอง
 คุรุประจำชั้น อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. จำนวนวิชาที่สอนในปัจจุบัน 1 วิชา 2 วิชา
 3 วิชา มากกว่า 3 วิชา

โปรดระบุวิชาที่สอน (ในรอบปีที่ผ่านมา)

- 10.1 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอบ....คาบ/สัปดาห์
10.2 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอบ....คาบ/สัปดาห์
10.3 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอบ....คาบ/สัปดาห์
10.4 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอบ....คาบ/สัปดาห์
10.5 วิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ห้อง เวลาสอบ....คาบ/สัปดาห์
11. หลังจากที่ท่านจบการศึกษาและเข้ารับราชการเป็นครูสอนวิชาเกษตร ท่านเคยได้มีโอกาสเข้ารับราชการฝึกอบรมด้านเทคนิคการสอนหรือการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนหรือไม่

- เคย ไม่เคย

กรณีที่ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมเทคนิควิธีการสอนหรือเพิ่มประสิทธิภาพการสอน โปรดระบุชื่อเรื่องที่ท่านได้รับการฝึกอบรม และสถานที่รับการฝึกอบรม

เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม สถานที่ จัดโดย ระหว่างวัน/เดือน/ปี

- 11.1
11.2
11.3
11.4
11.5

12. ปัจจุบันท่านมีความสนใจงานเกษตรสาขาใดมากที่สุด

- การผลิตพืช งานธุรกิจเกษตร
 การผลิตสัตว์ งานอุตสาหกรรมเกษตร
 งานช่างเกษตร งานครู-อาจารย์สอนวิชาเกษตร

13. ปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นต่อการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรอย่างไร
- พอใจที่จะสอนและต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น
 - ต้องการสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตร
 - ไม่พอใจในการเป็นครู-อาจารย์เกษตรและต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปของการจัดการสอนวิชาเกษตร

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน และโปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

1. ปัจจุบันโรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาเกษตรในลักษณะใด

- เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ หรือวิชาการทำงาน หรือวิชาบังคับนักเรียนทุกคนต้องเรียน
- มีแผนการเรียนสำหรับวิชาเกษตรกรรมให้เด็กเรียนเลือกเรียน
- มีลักษณะทั้งสองลักษณะดังกล่าวข้างบน

2. ปัจจุบันจำนวนครู-อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน รวมจำนวน

- 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน 5 คน มากกว่า 6

3. ท่านประเมินความรู้ความสามารถในการสอนวิชาเกษตรของตัวท่านเองอยู่ระดับใด

- มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก

4. ในการสอนวิชาเกษตรท่านเน้นอย่างไร

- เน้นภาคทฤษฎี เน้นภาคปฏิบัติ สอนเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน
- สอนเน้นด้านเจตคติมากกว่าด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติ

5. โรงเรียนของท่านได้จัดพื้นที่/กิจกรรม ให้เด็กเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานเกษตรอะไรบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงปลาสวยงาม
- ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เลี้ยงปลา

ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น

เลี้ยงสัตว์เล็ก

ปลูกพืชไร่

เลี้ยงสัตว์ปีก

เพาะเห็ด

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. โรงเรียนของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรเพียงพอหรือไม่

รายการ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีหรือมีน้อยมาก
1. พื้นดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
2. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร
3. โรงเรือนฝึกด้านพืชกรรม/พืชทั่วไป
4. โรงเรือนด้านสัตว์บาล/สัตว์ทั่วไป
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม มีด ฯลฯ
6. พันธุ์พืช
7. พันธุ์สัตว์
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย, ยาฆ่าแมลง ฯลฯ)
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อโสตทัศนต่าง ๆ)
10. หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการเกษตรต่าง ๆ
11. จำนวนห้องเรียน
12. ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู-อาจารย์ และผู้บริหาร
13. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน
14. งบประมาณช่วยดูแลงานการเกษตรของโรงเรียน
15. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนของท่าน

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา / น้อยที่สุด
1. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอและเหมาะสม
2. ความพร้อมและความรับผิดชอบในการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน
4. การวัดผลประเมินผลการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน
5. เวลาและเนื้อหาที่สอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความพอดีและเหมาะสม
6. การสอนวิชาเกษตรได้ดำเนินการและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
7. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณ ตลอดจนอาคารสถานที่โรงเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการทำการเกษตร
8. คุณวุฒิ ความรู้ความสามารถของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา / น้อยที่สุด
9. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร
10. คณะครู-อาจารย์ของโรงเรียนเล็งเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร
11. ความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร
12. จำนวนนักเรียนในห้องเรียนวิชาเกษตรมีจำนวนไม่เหมาะสม เช่นมีมากหรือน้อยเกินไป
13. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจและร่วมมือต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
14. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีโอกาสหาความรู้วิชาเกษตรใหม่ที่ทันสมัยมาใช้สอนนักเรียน
15. ตำรา เอกสารทางวิชาการเกษตรสำหรับครู-อาจารย์ และนักเรียน ใช้ค้นคว้า ศึกษา มีปริมาณเพียงพอ
16. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก
17. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีปัญหาด้านการเตรียมการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา / น้อยที่สุด
18. หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตรได้รับเงินอุดหนุนจากโรงเรียนไม่เพียงพอ
19. ห้องเรียน/สถานที่เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนายังไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร
20. ความสามารถด้านความรู้และความชำนาญในทางใช้สื่อการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ยังไม่ได้พอ
21. ปัญหาสำคัญด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ (โปรดระบุ)
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชา
 เกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ส่วนที่ 1 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงมากที่สุด ที่เกี่ยวกับความ
 ต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนที่ท่านสอน

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาสูงขึ้น เพื่อ มีความรู้และประสบการณ์นำไปสอนวิชาเกษตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน วิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎีการ เกษตร
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความ สามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านความรู้ ความสามารถในการเตรียมการสอนวิชา เกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน
5. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการผลิตและ การใช้สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อสามารถสอน วิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง
6. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านวิชาการ สอนวิชาเกษตรอย่างมีคุณภาพสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
7. ความต้องการเข้ารับฝึกอบรมด้านวิชาการวัดผล และประเมินผลการสอนวิชาเกษตร
8. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และขยายความคิดในการพัฒนา ปรับปรุง การเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับที่ท่านสอน อยู่มีคุณภาพดีขึ้น
9. ความต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมเช่นเดียวกับหมวด/สาขาวิชาอื่น
10. ความต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษา ฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่านทุกปีการศึกษา
11. ต้องการให้สถาบัน/มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษตร จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศส่งเสริม และแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
12. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรรับผิดชอบด้านการสอนและควบคุมงานการเกษตรให้อยู่ในสภาพที่ตลอดเวลา โดยลดปริมาณงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนลง
13. งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชา/สาขาวิชาเกษตร ควรได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ และมีปริมาณเพียงพอ
14. โรงเรียนควรประสานงานร่วมกับชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรภายในโรงเรียนอย่างจริงจังและให้ความสำคัญแก่วิชาเกษตรอย่างมาก
15. ทางโรงเรียนควรจัดหาอัตรากำลัง เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตร โดยตรงมาบรรจุเป็นครูรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำ โรงเรียนละอย่างน้อย 2-3 คน
16. ทุกโรงเรียนควรมีจัดองค์การหรือชมรมหรือกลุ่มนักเรียนผู้สนใจการเกษตรและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
17. โรงเรียนควรจัดเชิงวิชาการที่มีความรู้ ประสบการณ์หรือผู้สำเร็จในงานอาชีพเกษตร มาบรรยายกระตุ้นครู-อาจารย์และนักเรียน ให้เห็นถึงความสำคัญของงานอาชีพเกษตร เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง
18. โรงเรียนควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ไปรับการ ศึกษาต่อ/อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ ได้พัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตรให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
19. โรงเรียนควรจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการ การสาธิต การประกวด การรณรงค์ และ การทัศนศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการ สอนวิชาเกษตรทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง
20. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ โรงเรียน ควรจัดให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับ สภาพของท้องถิ่น
21. ความต้องการอื่น ๆ ที่สำคัญ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิจัยเรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 2. แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการงานวิจัยประยุกต์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลประจำปีงบประมาณ 2537 การดำเนินการเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้มุ่งเก็บจากครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถานศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของท่าน โดยขอความกรุณาให้กรอกข้อมูลลงในแบบสอบถาม ซึ่งมีอยู่ 3 ตอน ดังที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและการวิจัยเกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่าน โปรดแจ้งให้ทางสถานศึกษาของครู-อาจารย์ ภายใต้งัดของท่านกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงและครบทุกข้อทุกตอน ในภาวนคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ได้มอบหมายให้นักศึกษา จำนวน 1 คน มาส่งและรับแบบสอบถาม รวมทั้งรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้วย คือ

1. นางสาวละเมียด ดอกไม้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร